

MEREU PE DRUM

În reportajele ei, prezintă povești neobișnuite ale unor oameni obișnuiți și defectele unui sistem inefficient. Și ea este o femeie neobișnuită, cu o familie obișnuită și o mașină extrem de eficientă. RALUCA TĂMAȘ Foto RADU CHINDRIȘ

A început anul 2013 cu o serie de emisiuni despre medicii din provincie și l-a terminat cu o suită de reportaje despre român-tele plecate la muncă în străinătate, pentru a le oferi copiilor lor o viață mai bună. Pentru a descoperi aceste povești emoționante, Irina Păcurariu călătorește prin toată lumea. Și pentru că locuiește la aproape 400 de km de orașul în care lucrează, conduce foarte mult și petrece mult timp în mașină. Tot în mașină am apucat să și vorbim despre proiectele și familia ei, pe drumul de la Televiziunea Română către pădurea Băneasa, unde urma să aibă loc ședința foto.

În această vară ai dat startul unei noi emisiuni de reportaj, „Povești în Halate Albe“. Care a fost provocarea la această emisiune?

Să fii singur împotriva tuturor. Inițial, părea că ceea ce încerci să spui nu se va potrivi sigur cu opinia interlocutorului. Indiferent cât de elegant vorbești cu medicii despre meseria lor, unii se simt lezați și și-au pierdut complet umorul când vine vorba de situația în care sunt. Ce m-a relaxat a fost faptul că am aflat de un sondaj făcut la cerearea Colegiului Medicilor, care este preocupat de felul în care breasla este privită. Una dintre întrebările sondajului a fost ce părere au pacienții din România despre medicii de aici: sunt corupți, sunt blazați, sunt dependenți

de telefonul, de cadoul sau plicul pe care îl așteaptă? 98% dintre cei care au răspuns au spus că da, așa arată portretul robot al unui medic român. Tot aproximativ 98% au declarat că fiecare dintre ei a fost norocos și a cunoscut la un moment dat un medic foarte bun, care nu se încadrează în majoritate. E clar că breasla are o problemă de percepție dar, pe de altă parte, și sistemul e departe de a fi perfect. Destinul acestei emisiuni a fost să găsec personaje care, dincolo de orice comentarii, își fac meseria cu jurământul lui Hipocrat pe viu, nu cu el pierdut undeva la un final de facultate.

„Dincolo de exilul acestor femei aici, în România, rămân niște copii care își zdrelesc nasurile uitându-se pe geam, în zăre, în speranța că mama lor va veni acasă.“

Ce te-a surprins cel mai mult la poveștile pe care le-ai întâlnit?

Ulterior a fost să văd că la țară, în România, încă sunt zeci sau sute de medici care, pe salarii de mizerie, iau uneori și căruța dacă e nevoie de ei. Încă nu-i doare dacă pleacă de acasă la orice oră din zi și din noapte, atunci când e nevoie de ei, încă sunt oameni care și-au găsit destinul în dispensare prăfuite. Și, de fapt, nici dispensarele nu mai arată ca în șabloanele pe care le avem despre medicina de la țară. Nu

e totul negru, cred că e bine să învățăm că griul este culoarea pe care trebuie să o vedem în general.

Ți s-a schimbat în vreun fel percepția pe care o aveai față de sistemul medical românesc?

A găsi 24 de povești nu rezolvă în niciun fel nici convingerile, nici ideile preconcepute. Pur și simplu auzim în fiecare zi istorii despre ce se întâmplă în spitale, despre diagnostice și destine care par ștamplate de ceea ce hotărăște un doctor la un moment dat, despre o anumită rețetă sau un medicament pe care l-ai primit. De foarte multe ori, ce ți-e scris, asta se întâmplă, iar doctorul nu are ultimul cuvânt de spus în ceea ce vei trăi. Pe de altă parte, eu aveam o prejudecată care era excentrică în comparație cu cea a majorității. Am născut de ambele ori într-un spital care stătea să se dărâme, din care efectiv cădeau bucăți de perete, pentru că acolo era doctorița în care aveam încredere. Din păcate, în România lipsa

de respect pentru medici nu vine de la pacienți, ci în primul rând de la autoritățile care nu sunt capabile să plătească efortul acestor oameni. Din punctul meu de vedere, medicii și piloții de avion au cele mai grele misiuni profesionale pe care le poate avea cineva. Să ai în mână viața unor oameni nu cred că se poate compara cu nimic altceva.

Călătorești des pentru reportaje în țară și în străinătate sau între Iași, orașul unde locuiești, și București,

orașul în care lucrezi. Nu te saturi niciodată de atâtea drumuri?

Câteodată mă satur, ca oricine. Dar cele mai rele zile nu sunt cele în care sunt plecată, pentru că atunci sunt clar concentrată la ceea ce am de făcut și am întotdeauna o agendă destul de plină. Au ajuns destul de greu de suportat zilele care preced plecarea, fie că e vorba de plecarea de acasă sau către casă. Când pleci de-acasă ai de pregătit o mulțime de lucruri – spre exemplu, cele opt feluri de mâncare pe care le lași când copiii rămân doar cu tata sau cu doamna care mai are grijă de cea mică. E bine când vine mama, pentru că atunci nu mai trebuie să fac mâncare pe termen lung, urăsc să fac asta! Îmi place să stau în bucătărie și îmi place să gătesc, dar savoarea unei mâncări gătite pe loc nu se compară cu nimic. O altă problemă cu plecările este că trebuie să îmi aduc lucrurile neapărat necesare, să le pun într-o geantă. Nu am geanta aia care mă așteaptă la ușă, gata să fie ridicată, care să mă ajute indiferent unde trebuie să plec și cât am de stat acolo. Întotdeauna trebuie adunate lucrurile, ca și cum ar fi primul bagaj pe care îl fac în anul respectiv. Asta chiar nu îmi place deloc. Iar când e vorba de întors acasă, ultima zi din deplasare e cea zi care ar trebui să aibă 52 de ore, pentru că 24 sigur nu-mi ajung decât pentru încălzire. Încep să dau greș, sunt zile în care chiar nu mai reușesc. Poate că îmi propuneam mai puține mai demult, poate că eram mai relaxată, dar mi se întâmplă să mă gândesc că e greu să bifez tot ce mi-am propus în doar 24 de ore. Clar, se scurtează zilele pentru toată lumea!

Știi că fetelor tale le place foarte mult să cutureiere munții alături de tatăl lor. Ce alte activități extrașcolare au?

Carina, cea mare, face pian și chitară, iar acum a început să îi placă și sportul. E pasionată de pictură, pe care o face de câțiva ani, deși e o activitate care nu are nicio legătură cu matematica intensivă pe care o face la școală. Cea mică este atât de ocupată să ne bată pe noi la cap, încât nu știu ce sport sau hobby ar putea să aibă. Acum ▶

O emisiune de reportaj bine făcută rămâne o marcă pentru orice televiziune care și-o permite.

► emite cele mai mari pretenții pentru Crăciun. Lista ei pentru Moș Crăciun are patru pagini. Printre multe altele, vrea o coadă de sirenă, neapărat!

Cine conduce când plecați în vacanță? Tăcu! Eu nu pot să conduc atunci când e el lângă mine. (râde) Dacă e o situație extremă, dacă e obosit, dacă îl doare tendonul de la tenis și nu poate conduce, nu pot să rezist cu el în dreapta. Tot timpul se aude un zgomot în dreapta, e ca un aparat de radio lăsat deschis, și acela nu este radioul mașinii. Sigur nu semnalizez când trebuie, nu frânez la timp, nimic din ceea ce fac nu e bine, așa că mai bine conduce el. Este visul vieții mele să fiu copilot, dar, din păcate, mi-am obișnuit familia să fiu pilot.

Hai să vorbim puțin și despre mașina pe care o conduci acum. Ai casă la munte, te plimbi foarte mult în afara orașului, cu toate astea ai ales o mașină ecologică, hibrid, potrivită mai ales spațiului urban.

Da, suntem în faza în care pot spune că mașina asta este my best friend. M-am obișnuit atât de mult cu ea, încât dacă va fi vreodată să mă întorc la mașinile clasice îmi va fi destul de greu. Uite, ne plimbăm acum și este reconfortant să mergi cu o astfel de mașină. Nu auzi zgomotul din jur, nu o auzi nici pe ea – ceea ce poate fi ciudat

pentru pietoni, plus că nu îți dă sentimentul că ai vreo obligație față de ea. Ea tot timpul oferă. Mașina asta te bate la cap foarte puțin, trebuie să îi pui benzină rar și este foarte eco. E exact ceea ce nu este o femeie adevărată. (râde) Ea economisește și, din ce economisește, mai dă și înapoi. Aceste hibride se reîncarcă și merg foarte mult timp pe baterie electrică, baterie pe care tu nu trebuie să o încarci la acest model, pentru că pur și simplu își ia energie din ce economisești sau când frânezi. Benzină pun foarte rar, nu aud niciun zgomot care să îmi aducă aminte că sunt în mașină și am un pilot automat care, dacă primește anumite indicații, își face singur setările. Este foarte ușor de condus și îți dă timp să faci destul de multe lucruri în mașină. Și, bineînțeles, important este nu doar că ea te respectă pe tine, ci și că tu respecti mediul în care trăiești. Poluează foarte puțin.

E prima ta mașină eco?

Da, e prima dată când conduc o mașină eco. Sunt câteva luni de când se întâmplă asta și îmi pare rău că nu am început mai demult. Și uite încă un motiv pentru care să îmi pară rău că nu locuiesc în America, unde deja un milion de oameni conduc mașini hibrid! Uite cum se adună motivele pentru emigrare!

Și pentru că ai adus vorba de emigrare, știu că pregătești o nouă serie de reportaje despre românii plecați din țară.

Da, pregătim o evadare într-o lume despre care știm foarte puțin și care cred că nici nu mai este foarte interesantă aparent, pentru că deja au trecut zece ani de când românii au început să plece masiv din țară. Nu o să uit niciodată replica unui politician invitat la emisiunea mea de atunci, „Poveste fără sfârșit“, pe care l-am întrebat dacă în zona administrativă se caută soluții pentru a-i convinge pe români să rămână în țară. S-a uitat extrem de plat la mine și mi-a răspuns: „De ce? Asta este epoca. Aici nu avem ce să le oferim“. Asta e atitudinea care mă sperie, mă îngrozește și mă enervează, când văd că cineva care are puterea de decizie e la fel de neputincios ca și noi, indivizii obișnuiți din această țară.

Replca „Asta e“ o aud foarte mult în România.

Nu știu, am tot auzit-o de zece ani încoace, sub diverse forme, și mi se pare de neacceptat faptul că, după ce se

PRIMA DATĂ LA VOLAN

„Cred că se întâmplă prin 1995-1996, deci am mai mult de 15 ani de când conduc. Cred că i-am fost foarte dragă instructorului – un domn în vârstă, foarte calm, care îmi explica de zeci de ori lucrurile fundamentale pe care un șofer trebuie să le știe. Totuși, după ce am trecut de examen, eu nu știam foarte clar cum trebuie să semnalizez când bag mașina în marșarier.“

luptă, câștigă alegeri, fac alianțe și au guverne, tot nu reușesc să schimbe lucrurile putrede care existau înaintea lor. Totul se schimbă mult prea lent în această țară, iar explicația nu mai este existența celor 40 de ani de comunism. Nu, deja este moștenirea celor 20 de ani de neputință.

Care sunt poveștile noii tale serii de reportaje?

Inițiativa a venit de la prietenii de la revista Avantaje, care au descoperit o doamnă plecată la muncă în Italia. Acolo aproape ajunsese la marginea prăpastiei și și-a dat seama că are un prieten, că se poate încărca într-un fel la care nu se mai gândise. A început să scrie. De aici au luat naștere niște texte de o forță incredibilă, cea a unui scriitor profesionist. Doamna respectivă este o infirmieră din România, care are grijă de o bătrână în Italia. Și ea, și cei din jurul ei, trăiau episoade dramatice în Italia. Ca ea sunt zeci, dacă nu sute de mii de românce care suportă un tratament degradant, strâng din dinți, își înghit lacrimile și o iau de la capăt. Cei de la revista Avantaje au adunat textele acestei doamne și le vor publica într-o carte numită „Exodul mamelor“. Dincolo de exilul acestor femei, aici rămân niște copii, care își zdrelesc nasurile uitându-se pe geam, în zare, în speranța că mama lor va veni acasă. Am vorbit cu multe femei până acum, am filmat și în Italia, iar acum filmăm în România, și este incredibil cum majoritatea copiilor e absolut indiferentă și la bomboanele, și la ghiozdanele sau banii de caiete care vin din Italia. Este sfâșietor să vezi că decizia adulților, deși este făcută pentru binele copiilor, în realitate calcă în picioare ceea ce își doresc copiii cu adevărat. Va fi încă o serie emoționantă, care va provoca niște discuții, dar nu cred că va avea un final fericit. Din păcate pentru aceste mame nu există o soluție în România și e foarte greu să le convingi că au de ce să se întoarcă.

Într-o perioadă în care toate posturile de televiziune în căutare de audiențe mari sunt pline de emisiuni cu vedete, eroii emisiunilor tale sunt oameni

De foarte multe ori, ce ți-e scris, asta se întâmplă, iar doctorul nu are ultimul cuvânt de spus în ceea ce vei trăi.

obișnuiți. De ce alegi să spui poveștile unor oameni care nu sunt celebri?

Noi nu am rupt niciodată grilele de audiență, am fost în limita a ceea ce poate face o emisiune de reportaj. O emisiune de reportaj bine făcută rămâne o marcă pentru orice televiziune care și-o permite. Dacă stau și mă gândesc, și britanicii, și francezii, au emisiuni de reportaj care sunt locomotive pentru grilele lor de programe. Aici contează și strategia celor care fac grilele de programe, care pot să crească spațiul destinat acestui gen TV. În România avem exemple că se mizează pe reportaje, nu așa spune că lucrurile mai stau ca acum

câțiva ani și că reportajul mai este Cenușăreasă în grile. Orice emisiune bună de reportaj înseamnă o marcă pentru instituția care o produce, e mai mult decât un jurnal de știri care îți aduce audiență constantă. Dacă e făcută bine, îți aduce reputație.

Unde îți petreci Sărbătorile?

De Crăciun stăm întotdeauna acasă, la Iași, pentru că vrem să filmăm alături de părinții noștri. Iar de Revelion mergem la schi, avem pârtia în spatele casei. ■

Stilist ANA ANDREI
Vestimentație: KAREN MILLEN,
ZARA, IRINA SCHROTTER